

Zelf eens proberen? Semar, een wijze Javaanse nar

Wat heb je nodig? Kleurpotloden, schaar, karton, lijm, vier splitpennen, speelscherm (wit doek of papier) en een lamp

Semar is een Javaanse wijze én geestige dienaar van goden en edelen. Hij is een van de punakawan (komische personages) uit het wayangspel. Semar lost in veel wayangverhalen (lakons) de problemen op. Hij geeft niet alleen raad, maar maakt ook grappige opmerkingen. Semar heeft een potsierlijk uiterlijk. Zijn bolle buik is bloot en hij heeft flinke billen. De poppenspeler van het Indonesische wayangspel heet dalang. Deze zit met gekruiste benen achter (of voor) het speelscherm (kelir). De dalang is de leider van het gamelanorkest en beweegt alle figuren, spreekt hun rollen, zingt en vertelt.

Aan de slag! Geef de pop een vrolijke kleur. De geblokte wikkelrok (sarong) is bruin. Het gezicht is geel, de buik is roze en de lippen zijn rood. Plak Semar en de twee dubbele stroken op een stevig stuk karton en knip ze uit. Bevestig de rechterboven- en -onderarm door middel van een splitpen aan elkaar en maak de arm met een splitpen vast aan het lichaam. Vouw de stroken om bij de stippellijn. Plak beide delen tegen elkaar, zodat de 'speelstokjes' steviger worden. Maak een gaatje aan het uiteinde voor de splitpen. Met de ene strook kun je de rechterarm van Semar bewegen, met de andere houd je zijn lijf omhoog.

Houd de schim tussen een lamp of een zaklantaarn en een half doorzichtig doek of papier. Nu is de schim aan de andere kant van het speelscherm te zien als een schaduw. 'Selamat malam!', 'goedenavond', zegt de grappenmaker. Wil je meer te weten komen over de wayang en internationale (volks)poppentheaterfiguren en -technieken? Raadpleeg het poppentheater-abc op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl. Concept: Otto van der Mieden © (2014). Illustraties: Elsje Zwart © en Gitte Clemens ©. Veel knutsel- en speelplezier. Dit document staat op internet: www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Semarschim.pdf.

Poppenspe(e)lmuseumlogofiguren: Jan Klaassen en Semar. De oud-Hollandse Jan Klaassen heeft een naar voren stekende kin en een haakneus, een hoge bult en een enorme buik. Op zijn hoofd draagt hij een steek. Hij zwaait en mept altijd met zijn knuppel. Alsof hij zelf als een marionettenspeler de touwtjes in handen wil hebben, wipt Semar met een draad aan zijn hand een letter 'E' uit de naam van het museum. Deze (extra) letter in 'spe(e)l' maakt duidelijk dat wij niet alleen een museum zijn waar je mag rondkijken, maar waarin jong en oud ook vaak de vraag wordt gesteld: 'Zelf eens proberen?' Applaus!